

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2021 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Alina Gąsior
Protokolant	Beata Gurdziołek

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2021 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa A. P., A. E.

przeciwko M. T., K. T.

o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie

1. zobowiązuje pozwaną M. T. do pisemnego przeproszenia powoda A. P. poprzez doręczenie na adres powoda w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku pisemnego oświadczenia sporządzonego w ramce o rozmiarach 15 cm szerokość, 8 cm wysokość na białym tle czcionką Times N. R. koloru czarnego nie mniejszą niż 10 mm, podpisanego własnoręcznie o treści: „J. M. T. przepraszam pana A. P. za formułowanie wobec niego bezpodstawnych oskarżeń o znęcanie się nad pracownikami, formułowanie bezprawnych gróźb odpowiedzialności karnej, oskarżanie o popełnienie zbrodni zabójstwa, za formułowanie zarzutów o dokonanie przez A. P. oszustw przeciwko Skarbowi Państwa. Z wyrazami ubolewania M. T..”

2. zasądza od pozwanej M. T. na rzecz powoda A. P. kwotę 2.500,00 (dwa tysiące pięćset 00/100) złotych tytułem zadośćuczynienia ;

3. oddala powództwo A. P. w pozostałej części ;

4. zobowiązuje pozwaną M. T. do pisemnego przeproszenia powódki A. E. poprzez doręczenie na adres powódki w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku pisemnego oświadczenia sporządzonego w ramce o rozmiarach 15 cm szerokość, 8 cm wysokość na białym tle czcionką Times N. R. koloru czarnego nie mniejszą niż 10 mm, podpisanego własnoręcznie o treści: „J. M. T. przepraszam panią A. E. za oskarżanie o popełnienie zbrodni zabójstwa. Z wyrazami ubolewania M. T..”

5. zobowiązuje pozwanego K. T. do pisemnego przeproszenia powódki A. E. poprzez doręczenie na adres powódki w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku pisemnego oświadczenia sporządzonego w ramce o rozmiarach 15 cm szerokość, 8 cm wysokość na białym tle czcionką Times N. R. koloru czarnego nie mniejszą niż 10 mm, podpisanego własnoręcznie o treści:

„J. K. T. przepraszam panią A. E. za insynuowanie jej popełnienia zdrady małżeńskiej i choroby psychicznej, wywoływanie poczucia zagrożenia A. E. oraz jej rodziny. Z wyrazami ubolewania K. T..”

6. zasądza od pozwanej M. T. na rzecz powódki A. E. kwotę 2.500,00 (dwa tysiące pięćset 00/100) złotych tytułem zadośćuczynienia ;
7. zasądza od pozwanego K. T. na rzecz powódki A. E. kwotę 2.500,00 (dwa tysiące pięćset 00/100) złotych tytułem zadośćuczynienia ;
8. oddala powództwo A. E. w pozostałej części ;
9. zasądza od pozwanej M. T. na rzecz powoda A. P. kwotę 550,00 (pięćset pięćdziesiąt 00/100) złotych tytułem zwrotu połowy opłaty sądowej;
10. zasądza od pozwanej M. T. i od pozwanego K. T. na rzecz powódki A. E. łącznie kwotę 863,00 (osiemset sześćdziesiąt trzy 00/100) złotych tytułem zwrotu połowy opłaty sądowej ;
11. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu .

Sędzia SO Alina Gąsior

Sygn. akt I C 1098/20

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 26 sierpnia 2020 roku skierowanym przeciwko pozwanym M. T. i K. T. ,powodowie A. P. i A. E. reprezentowani przez pełnomocnika wnieśli o:

I. 1. ochronę dóbr osobistych powoda A. P. w postaci godności, czci, renomy i wiarygodności, poprzez nakazanie pozwanej M. T. zaprzestania używania nieprawdziwych informacji o powodzie, mających na celu naruszenie godności, czci powoda oraz renomy prowadzonej przez powoda indywidualnej działalności gospodarczej,

2. nakazanie pozwanej M. T. zachowania umiaru w kontaktach z powodem A. P., jak i nakazanie pozwanej M. T. przestrzegania dóbr osobistych powoda A. P.,

3. zobowiązanie pozwanej M. T. do pisemnego przeproszenia powoda A. P. poprzez doręczenie na adres powoda w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku pisemnego oświadczenia, sporządzonego w ramce o minimalnych rozmiarach: 15 cm szerokość, 8 cm wysokość, na białym tle czcionką Times N. R. koloru czarnego nie mniejszą niż 10 mm, podpisanego własnoręcznego, o następującej treści:

„J., M. T., przepraszam p. A. P. za formułowanie wobec niego bezpodstawnych oskarżeń o mobbing, o znęcanie się nad pracownikami oraz za formułowanie bezprawnych gróźb odpowiedzialności karnej, oskarżanie o popełnienie zbrodni zabójstwa, za formułowanie zarzutów o dokonanie przez A. P. oszustw przeciwko Skarbowi Państwa oraz obrzucanie A. P. obelgami. Z wyrazami ubolewania, M. T..”

4. zasądzenie od pozwanej M. T. kwoty 5.000,- zł na rachunek bankowy Stowarzyszenia Polskiego Czerwonego Krzyża z/s w W. oraz do zapłaty na rzecz A. P. kwoty 5.000,- zł, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych A. P.,

5. zasądzenie na rzecz powoda A. P. od pozwanej M. T. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych,

II. 6. ochronę dóbr osobistych powódki A. E. w postaci godności, czci, dobrego imienia i wiarygodności poprzez nakazanie pozwanym — M. T. oraz K. T. zaprzestania formułowania nieprawdziwych informacji o powódce, mających na celu naruszenie czci, godności, wiarygodności, dobrego imienia powódki,

7. nakazania pozwanym M. T. oraz K. T. zachowania umiaru w kontaktach z powódką jak i nakazanie stronie pozwanej przestrzegania dóbr osobistych powódki A. E.,

8. zobowiązanie pozwanej M. T. do pisemnego przeproszenia powódki A. E. poprzez doręczenie na adres powódki w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku pisemnego oświadczenia, sporządzonego w ramce o minimalnych rozmiarach: 15 cm szerokość, 8 cm wysokość, na białym tle czcionką Times N. R. koloru czarnego nie mniejszą niż 10 mm, podpisanego własnoręcznego, o następującej treści:

„J., M. T., przepraszam p. A. E. za oskarżanie o popełnienie zbrodni zabójstwa, za obrzucanie A. E. obelgami. Z wyrazami ubolewania, M. T..”

9. zobowiązanie pozwanego K. T. do pisemnego przeproszenia powódki A. E. poprzez doręczenie na adres powódki w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku pisemnego oświadczenia, sporządzonego w ramce o minimalnych rozmiarach: 15 cm szerokość, 8 cm wysokość, na białym de czcionką Times N. R. koloru czarnego nie mniejszą niż 10 mm, podpisanego własnoręcznego, o następującej treści:

„J., K. T., przepraszam p. A. E. za insynuowanie jej popełnienia zdrady małżeńskiej i choroby psychicznej, wywołanie poczucia zagrożenia A. E. oraz jej rodziny, za obrzucanie A. E. obelgami. Z wyrazami ubolewania, K. T..”

10. a) zasądzenie od pozwanej M. T. kwoty 5.000,- zł na rachunek bankowy Stowarzyszenia Polskiego Czerwonego Krzyża z/s w W. oraz do zapłaty na rzecz A. E. kwoty 5.000,- zł, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych A. E.,

b) zasądzenie od pozwanego K. T. kwoty 10.000,-zł na rachunek bankowy Stowarzyszenia Polskiego Czerwonego Krzyża z/s w W. oraz do zapłaty na rzecz powódki A. E. - kwoty 2.500 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych,

11. zasądzenie na rzecz powódki A. E. od pozwanej M. T. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych,

12. zasądzenie na rzecz powódki A. E. od pozwanego K. T. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powództwa pełnomocnik powodów wskazał, że powód A. P. wraz z bratem W. P. prowadzili działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej. Po śmierci W. P. w dniu 5 marca 2020 roku spółka cywilna została rozwiązana. Od chwili śmierci W. P. narastają konflikty pomiędzy powodem A. P. a spadkobiercami W. P., między innymi jego córką M. T.. Ż. sporu są przede wszystkim kwestie rozliczeń finansowych pomiędzy A. P., byłym współnikiem spółki cywilnej (...), a spadkobiercami jego byłego współnika.

Z wiadomości SMS kierowanych przez pozwanych wynika, że świadomie i celowo naruszają dobra osobiste powodów. Powód A. P. został przez pozwanych bezpodstawnie oskarżony o mobbing, znęcanie się nad podwładnymi, o oszustwa karnoskarbowe, a nawet dokonanie zbrodni zabójstwa. Na wszelkie sposoby zaniżano jego dorobek zawodowy, podważano jego uczciwość i profesjonalizm. Córka A. A. E. i jej mąż również stali się ofiarami ataków słownych ze strony pozwanych. W treści SMS kierowanych do męża powódki, insynuowano jej zdradę małżeńską, chorobę psychiczną, zawiść, niszczenie rodziny i mściwość. Zarzucano jej także zbrodnię zabójstwa i podłość. Powódka obawia się o bezpieczeństwo swoje i swoich najbliższych.

Powodowie czują się bardzo krzywdzeni przez pozwanych.

Powodowie wskazali również, że pozwana kierowała swoje negatywne oceny powoda A. P. do jej kontrahentów, powodując konsekwencje dla prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na pozew pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwani podnieśli, że ich zdaniem nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów. Jednocześnie zakwestionowali formę i treść dochodzonych oświadczeń i przeprosin. Treść sms – ów przytoczonych przez powodów nie ma charakteru, który narusza dobra osobiste, poza tym wiadomości te nie zastraszają, nie naruszają godności pozwanych i ich rodzin, ani też nie wynika z nich że pozwana M. T. narusza renomę zawodową powoda A. P.. W wiadomościach nie ma zarzutu zbrodni, są tylko sformułowania potoczne stanowiące wyraz emocji osoby, której zmarł ojciec i która przeżywa okres żałoby i odzwierciedlające konflikt w rodzinie. Sporna wiadomość opisywała fakty i była sprowokowana kontekstem sytuacyjnym. Pozwana wskazała, że wycofała się ze słów, które padły.

Zdaniem pozwanych, również w drugim smsie – zarzucanym pozwanemu, nie padło stwierdzenie zarzucające chorobę psychiczną, a jedynie pytanie o charakterze pewnej oceny mającej charakter potoczny.

Pozwani podnieśli również, że informacje miały minimalny zasięg oddziaływania, nie padły publicznie a dotarły wyłącznie do dwóch osób. Jednocześnie zaznaczyli, że nie ma żadnych dowodów, jakoby pozwani swym działaniem mieli zagrażać dalszym naruszaniem dóbr osobistych i godności powodów.

Jednocześnie pozwani podnieśli, że żądane przez powodów kwoty tytułem zadośćuczynień oraz świadczeń pieniężnych na wskazany cel społeczny są niewspółmierne, poza tym przepis art. 448 k.c. nie nakłada na Sąd bezwzględnie obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia w każdym przypadku.

Od 9 marca 2020 roku pozwana nie kontaktowała się prywatnie z powodami ani bezpośrednio, ani za pośrednictwem kogokolwiek innego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód A. P. i ojciec pozwanej – W. P. prowadzili spółkę cywilną (...).(bezsporne)

Pomiędzy wspólnikami, którzy byli braćmi dochodziło do nieporozumień na tle spraw finansowych. Po sprzedaży samochodu, pomiędzy braćmi doszło do konfliktu odnośnie wystawienia faktury i wówczas w grudniu 2019 roku, powód otrzymał od pozwanej M. T. SMS o treści „ auto na swoje konto bez płacenia podatków, oszuście finansowy, zabawa się skończyła. Straszysz mojego tatę paragrafami, na twoje znęcanie się psychiczne na pracownikach też jest paragraf,zeznawać przeciwko tobie.. twoje ofiary..jeśli nie przestaniesz niszczyć mojej rodziny pójdę do Sądu a ty do pierdla.. czemu tyle lat siedziałeś cicho bo dostawaleś kasę a całą szarpanina spadła na mojego T., w Sądzie powiem jak chciałeś oszukać Państwo i wzięłeś kasę za auto na swoje konto”. W jednym z sms – ów, pozwana zarzuciła powodowi, że „jedna z twoich ofiar do tej pory leczy się u psychiatry”.

(dowód: korespondencja pomiędzy wspólnikami – k. 46 – k. 50, k. 54 – k. 57, k. 65, 66, wiadomości tekstowe sms – k. 20, 24, 25, 26, 27, 28, k. 16, zeznania powoda A. P. – protokół k. 180, protokół k. 216v).

Powód rozmawiał z mamą pozwanej – J. i prosił, żeby pozwana przestała pisać takie sms – y, na co uzyskał odpowiedź, że „przecież to wszystko jest prawdą”. Po śmierci brata W. P., powód otrzymał kolejny sms, wysłany przez M. T., w którym pozwana pisze: „Po waszym liście mój T. zmarł. N. życzymy sobie waszej rodziny na pogrzebie. Pewnie nie będziecie mieć żadnych skrępowań, żeby wykończyć teraz mnie. N. boję się W.. Jesteście podłymi ludźmi. N. ludźmi, potworami. N. wiem jak możecie spojrzeć w oczy sobie czy dzieciom i wnukom. Żałuję, że pojawiliście się w naszym życiu. Zniknijcie z naszego życia. Pamiętaj, że za niedokończone roboty czekają C. ogromne odsetki, wszystko jest twoje jak chciałeś, po trupach do celu.. a mogłeś mieć wszystko bez walki zostawiając mi T.. Żadne psychotropy nie zmieniają prawdy i nie zmyją z was winy”. W dniu 5 marca 2020 roku pozwana wysłała do powoda kolejny sms o treści „W imię mściwości zabiliście uczciwego człowieka.. macie krew na rękach”

(dowód: wydruk wiadomości tekstowej sms – k. 21, 22, k. 23, zeznania powoda A. P. – protokół k. 180, protokół k. 216v)

W dniu 9 marca 2020 roku pozwana wysłała do powoda sms – a o treści: „Pisząc dwa poprzednie smsy działałam pod wpływem silnych emocji i przeżyć. T. się więcej nie powtórzy”.

(dowód; wydruk sms – k. 23)

W dniu 5 maja 2020 roku pozwany K. T. wysłał do męża powódki sms, w którym stwierdza, między innymi „może opamiętasz swoją żonę ? Bo wg mnie przekroczyła wszelkie granice.. nie wiem czy wiesz co wyprawia Aga ?.... mam wrażenie że jesteśmy ofiarami osoby chorej psychicznie.. od prawie roku mąci w sprawach, o których nie ma pojęcia opierając się na jednostronnych powiastkach ojca, nie ma pojęcia o strukturze firmy.. to nienormalne .. narobiła już takiego bajzlu.. straszy sądami rodzinę, której jej rodzina tyle zawdzięcza, a bez teścia jej ojciec nic nie osiągnął.. ale gdyby chodziło o zwykłą mściwość z zazdrości to jeszcze bym zrozumiał, są ludzie którzy tym się żywią.. ale to co ona wyprawia nie mieści się w głowie.. swojego ojca naraziła na ogromne straty finansowe.. zniszczyła wszystkie więzy rodzinne i to z wymyślonego powodu”. I dalej: „za co Aga tak się mści ? G. uważa, że powodem jest to, że Aga wplątała ją w swój romans z tym kolesiem z pracy i że boi się, że G. C. wygada co wyprawiała, ale G. nie jest mściwa, nawet mi powiedziała o tym dopiero niedawno... jeśli uważasz, że zachowanie Agi jest normalne to nie było tematu i sorry, ale jej zachowanie jest bardzo niebezpieczne, nie tylko dla nas. Taka zawiść potrafi zniszczyć człowieka. J. nie pozwolę jej więcej niszczyć mojej rodziny”.

(dowód: wydruk wiadomości sms – k. 14, 15, zeznania pozwanego K. T. – protokół k. 181v, protokół k.217)

Mąż powódki, w odpowiedzi przesłał do K. T. sms o treści: „ Cześć, uważam C. za rozsądnego gościa i trudno mi uwierzyć, że z własnej woli piszesz do mnie taką wiadomość. Sprawę znam, ale na razie nie zamierzam się angażować. Chociaż muszę przyznać, że i tak łagodnie sprawy się toczą bo porządek już dawno należało zrobić i to bez ceregieli jak do tej pory. Tak że, trzymaj się, spróbuj się zdystansować i będzie dobrze. Pozdrawiam”.

(dowód; wiadomość tekstowa sms – k. 125)

W dniu 27 marca 2020 roku z adresu mailowego należącego do W. P. została przesłana korespondencja do powoda A. P. dotycząca realizacji inwestycji przebudowy drogi, przy czym korespondencja została przesłana na adres mailowy pracodawcy powoda. A. P. musiał się tłumaczyć przed swoim pracodawcą. Powód uważa, że maila wysłała pozwana.

(dowód: korespondencja mailowa – k. 143, 144, 145, zeznania powoda – protokół k. 180v, protokół k.216v)

Powód zaczął odczuwać lęk, bał się otwierać skrzynkę na listy, denerwował się dzwonkiem do drzwi. Żona powoda, która wcześniej leczyła się na depresję, ponownie zaczęła mieć problemy ze zdrowiem. Powód bał się, że zostaną „stworzone” jakieś dokumenty. Jednocześnie nie zawiadamiał Policji, mając nadzieję, że sprawę da się załatwić w rodzinie. Ostatecznie zdecydował się na wystąpienie do sądu, ponieważ czuł się coraz bardziej zagrożony.

(dowód: zeznania powoda A. P. – protokół k. 180v, 217)

Do skrzynki mailowej, z której wysłano korespondencję do pracodawcy powoda miały dostęp różne osoby, pozwana, jej mama, siostra, powód, pracownicy.

(dowód: zeznania pozwanej – protokół k. 217)

Powódka A. E. posiadała dobre relacje z pozwanymi przez wiele lat. Kiedy zaczęło dochodzić do konfliktu między ojcem powódki, a ojcem pozwanej powódka zadzwoniła do swojej siostry stryjecznej M. T., aby pomóc ojcom rozwiązać konflikt.

Pierwsze sms – y zarzucające powodowi oszustwa podatkowe, nękanie pracowników nie były wysyłane do A. E.. Powódka otrzymała sms od pozwanej po śmierci W. P., w którym pozwana obwinia powodów o śmierć swojego ojca. Po kilku dniach pozwana napisała sms – a, że działała pod wpływem emocji.

W tym czasie córka powódki, po przyjściu ze szkoły przekazywała informacje, że wie co się stało, że powodowie są „okropnymi ludźmi.”

(dowód: wiadomość tekstowa sms – k. 128, zeznania powódki – protokół k.180v, 181, protokół k. 217, zeznania świadka E. E. – protokół k. 204)

Po pewnym czasie mąż powódki pokazał jej sms – a, którego otrzymał od K. T., w którym pozwany sugeruje, że powódka jest chora psychicznie, że zdradza męża z kimś z pracy. Po otrzymaniu sms – ów adresowanych do powódki jak również po powzięciu wiedzy o sms – ie wysłanym do męża powódki, zaczęła odczuwać lęk i niepewność.

(dowód: zeznania powódki – protokół k. 181, protokół k.217)

Początkowo, kiedy zaczął się konflikt między braćmi, A. P. i W. P. pozwana nie chciała ingerować, jednak ostatecznie, kiedy powstał spór odnośnie wystawienia faktury, napisała do powoda sms, że „pójdę do Sądu, a ty pójdziesz do pierdła, w sądzie powiem jak chciałeś oszukiwać państwo.” Po wysłaniu tego sms – a ze strony powoda nie było żadnego odzewu. Ojciec pozwanej mówił, żeby nie robiła więcej takich rzeczy. Pozwana, wysyłając sms – a chciała, aby powód wystraszył się, żeby miał świadomość, że pozwana pamięta, że powód znęcał psychicznie się nad nią i nad pracownikami.

Przeciwko powodowi nie toczyły się żadne sprawy o znęcanie, nie był skazany za niezapłacenie podatku ani też za mobbing.

Po śmierci ojca, pozwana, będąc w złym stanie emocjonalnym napisała do powodów sms, w którym obwiniła ich o śmierć ojca. Po kilku dniach, kiedy otrzymała leki przepisane przez psychiatrę i pod wpływem rodziny napisała do powodów kolejnego sms, że było to niestosowne, podyktowane emocjami.

Pozwana napisała sms – y w trudnych dla niej chwilach i ma świadomość, że popełniła błąd, za co przeprasza.

(dowód: zeznania pozwanej M. T. – protokół k. 181, 181v, k. 217)

Członkowie rodziny obu stron, w tym siostra powoda i jej mąż nie słyszeli, aby pozwana rozpowszechniała jakies niemiłe informacje na temat powodów.

(dowód: zeznania świadków – M. K. – protokół k. 205, 205v, S. K. – protokół k. 205v, 206)

Powodowie początkowo nie podejmowali żadnych działań, licząc że sytuacja się wyciszy, jednak „czarę goryczy” przelał sms wysłany przez pozwanego do męża powódki. Mąż powódki miał do niej pretensje, że zwracała się ze swoich problemów pozwanej, nie chciał, aby prywatne sprawy małżonków były przez kogoś wykorzystywane.

Po otrzymaniu sms oskarżającego powodów o śmierć W. P. powódka przeżywała stres, tłumiąc go w sobie. Powód skarżył się, że nie może spać, że odczuwa ból serca.

(dowód: zeznania świadka E. E. – protokół k. 203v)

Pozwany K. T. nie neguje wysłania sms- a do męża powódki, tłumacząc jego treść emocjami i konfliktem w rodzinie. Ma świadomość, że forma nie była prawidłowa i za to przeprasza.

(dowód: zeznania pozwanego K. T. – protokół k. 181v, protokół k. 217).

Pracownik zatrudniony w spółce (...) nie słyszał, aby pozwana kiedykolwiek negatywnie wyrażała się o powodzie. Powód także, będąc w biurze, nie mówił nic nieprzyjemnego do pozwanej.

(dowód: zeznania świadka P. K. – protokół k. 204v)

W czasie trwania sprawy powód nie otrzymywał od pozwanych żadnych informacji przekazywanych sms – owo czy też w inny sposób, które miałyby naruszać jego dobra osobiste.

Ostatni sms, który został wysłany przez pozwanego, a dotyczył osoby powódki, pochodził z maja 2020 roku.

(dowód; zeznania powoda – protokół k. 216v, zeznania powódki – protokół k. 217)

W piśmie z dnia 13 maja 2020 roku powodowie reprezentowani przez pełnomocnika wystąpili do pozwanych o zaniechanie naruszania dóbr osobistych powodów, domagając się: zaprzestania stosowania gróźb pisemnych i słownych wobec powodów, zaprzestania wysyłania sms mających na celu oskarżenie o popełnienie zbrodni, zastraszenie i obrazę godności powodów, pisemnego przeproszenia powodów i zapłatę kwoty 20.000 zł na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża i kwot po 5.000 zł na rzecz każdego z powodów tytułem zadośćuczynienia.

(dowód: pismo z dnia 13 maja 2020 roku – k. 11 – 12)

W odpowiedzi na to pismo, pozwani reprezentowani przez pełnomocnika wskazali, że brak jest możliwości rzetelnego zajęcia stanowiska w sprawie z uwagi na okoliczność, że twierdzenia powodów nie zostały uprawdopodobnione, poza tym powodowie nie podali które z wypowiedzi i na jakiej podstawie mają zostać uznane jako zastraszanie, groźby czy obraza godności. Pozwani zaprzeczyli, aby ich wypowiedzi miały charakter godzący w dobre imię, wiarygodność, wizerunek i renomę powodów. Zdaniem pozwanych nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powodów.

(dowód: pismo pozwanych z dnia 25 maja 2020 roku – k. 13)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów. Sąd pominął dowód z zeznań świadka K. M., który nie posiadał wiedzy na temat sms – ów wysyłanych do powodów.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 23 kc dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Natomiast stosownie do art. 24 § 1 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, a na zasadach przewidzianych w kodeksie - może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Z kolei art. 448 kc stanowi, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

W przypadku naruszenia dóbr osobistych bezprawnym działaniem sprawcy, pokrzywdzonemu przede wszystkim przysługują zatem środki o charakterze niemajątkowym przewidziane w art. 24 kc, a ponadto środki o charakterze majątkowym, o których stanowi art. 448 kc. Obydwa te roszczenia mają charakter samodzielny i pokrzywdzonemu przysługuje prawo ich wyboru, ale sądowi pozostawiona jest ocena celowości przyznania ochrony w żądanej formie, jego adekwatności do rodzaju naruszonego dobra, a przede wszystkim rozmiaru doznanego krzywdy, a także do stopnia zawinienia sprawcy naruszeń (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 24.07.2008 r., I ACa

1150/06, OSAW 2008/4/110). Przy żądaniu przyznania odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego podstawowym kryterium oceny sądu winien zatem być rozmiar ujemnych następstw w sferze psychicznej pokrzywdzonego, bowiem celem przyznania ochrony w formie majątkowej jest zrekomensowanie i złagodzenie doznanej krzywdy moralnej.

Z tych też względów Sąd jest zobowiązany ustalić zakres cierpień pokrzywdzonego, a przy ocenie tej przesłanki nie może abstrahować od wszystkich okoliczności towarzyszących powstaniu krzywdy.

Bezprawne jest każde działanie sprzeczne z normami prawnymi, z porządkiem prawnym bądź z zasadami współżycia społecznego. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w orzeczeniu z 19 października 1989 r. (II CR 419/89, OSP 11-12/90, poz. 377) za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających je, oraz że do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się: 1) działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, 2) wykonywanie prawa podmiotowego, 3) zgodę pokrzywdzonego (ale z zastrzeżeniem uchylenia jej skuteczności w niektórych przypadkach) oraz 4) działanie w obronie uzasadnionego interesu.

Specyfika postępowania w sprawach o naruszenie dóbr osobistych polega na tym, że rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych Sąd ustala w pierwszej kolejności, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustala, czy działanie pozwanego było bezprawne. Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 kc, a więc na stronie powodowej. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro - a więc na stronie pozwanej - spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne.

Podkreślenia przy tym wymaga, że decydujące znaczenie dla oceny zasadności twierdzenia o naruszeniu dobra osobistego ma nie tylko subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ale to, jaką reakcję wywołuje w społeczeństwie to naruszenie (wyrok Sądu Najwyższego z 17 września 2004 r. V CK 69/04, LEX nr 197661).

Do najważniejszych dóbr osobistych, które wyraźnie wymienia przepis art. 23 k.c. należy cześć (dobre imię, dobra sława, reputacja, honor, godność osobista) jako wartość właściwa każdemu człowiekowi. Obejmuje ona wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego.

Cześć stanowi odrębne dobro osobiste człowieka w rozumieniu art. 23 k.c. podlegające ochronie. Dobre imię stanowi zewnętrzny aspekt czci człowieka (cześć zewnętrzną) rozumianą jako wyraz pozytywnego ustosunkowania się innych ludzi do wartości osobistej i społecznej określonej osoby. Naruszenie dobrego imienia (zniesławienie) polega na pomówieniu o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć tę osobę w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności. W orzecznictwie przyjmuje się, iż przy ocenie naruszenia czci nie można ograniczać się od analizy pewnego zwrotu w abstrakcji, ale należy zwrot ten wyklądać na tle całej wypowiedzi (vide: wyrok SN z dnia 16 stycznia 1976, II CR 692/75, OSNC 1976 r., nr 11, poz. 251) oraz uwzględniać kontekst sytuacyjny, w który został użyty (vide: wyrok SN z dnia 23 maja 2002 r., IV CKN 1076/00, OSNC 2003, nr 9, poz. 121). Dobro osobiste może zostać naruszone całą treścią publikacji i jej sensem, a nie tylko konkretnymi sformułowaniami (vide: wyrok SN z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 868/04, Lex nr 196405, wyrok SN z dnia 8 sierpnia 2007 r., I CSK 165/07, Lex nr 287745). Ocena czy doszło do naruszenia czci, musi się opierać na kryteriach obiektywnych. Decyduje reakcja opinii społecznej, tych grup, do których należy osoba żądająca ochrony, a nie ocena dokonana według miary indywidualnej wrażliwości zainteresowanego (vide: wyrok SN z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 33/97, OSNC 1997, nr 6 -7, poz. 93).

Naruszenie czci może więc nastąpić przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego zachowania w życiu zawodowym naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności.

Przenosząc powyższe rozważania do niniejszej sprawy należy ocenić treść wiadomości tekstowych wysyłanych do powodów przez każdego z pozwanych.

Powód A. P. otrzymał od pozwanej M. T. sms – y wysłane w grudniu 2019 roku, a następnie jeden sms w marcu 2020 roku. W wiadomościach wysyłanych w 2019 roku pozwana zarzuca powodowi znęcanie psychiczne nad pracownikami, wskazuje, że na to „jest paragraf”, że ofiary powoda będą zeznawać przeciwko powodowi, poza tym sugeruje, że pójdzie do sądu, a powód „do pierdła”, jeśli nie przestanie niszczyć rodziny pozwanej. Dalej pozwana wskazuje, że w sądzie powie jak powód „chciał oszukać państwo i wziął kasę za auto na swoje konto”, a w jednym z sms – ów zarzuca powodowi, że „jedna z twoich ofiar do tej pory leczy się u psychiatry”.

W ocenie Sądu, wysyłając powyższe wiadomości pozwana naruszyła dobra osobiste powoda w postaci czci, dobrego imienia i godności osobistej. Pozwana zarzuciła powodowi nieuczciwe postępowanie wobec organów państwowych, a także takie zachowania wobec pracowników, które wskazywały na znęcanie i mobbing.

Jednocześnie należy wskazać, że postępowanie dowodowe nie wykazało, aby powód dopuścił się zarzucanych mu nieprawidłowości, natomiast źródłem zarzutów był konflikt panujący między powodem, a nieżyjącym już ojcem pozwanej, który dotyczył spraw finansowych prowadzonej przez nich spółki. Należy wskazać, że jeśli faktycznie pomiędzy współnikami istniały spory na tle rozliczeń majątkowych bądź inne, droga do ich rozwiązania z pewnością nie prowadziła przez wysyłanie sms – ów, oskarżających o różne nieprawidłowości.

Przez podobny pryzmat Sąd ocenił kolejną wiadomość wysłaną w sms – ie z marca 2020 roku, w którym pozwana zarzuciła powodowi i jego córce, że jej ojciec zmarł po otrzymaniu od nich listu, że zabili uczciwego człowieka, że mają krew na rękach. Informacje zawarte w tym sms – ie były nacechowane emocjonalnie, ich odbiór jest niewątpliwie negatywny.

Zdaniem Sądu, w wiadomości przesłanej w przytoczonym sms – ie pozwana zarzuciła, powodowi popełnienie zabójstwa na jej ojcu.

Jednocześnie pozwana po kilku dniach, kiedy opadły emocje związane z tragiczną wiadomością o śmierci ojca i kiedy pozwana zaczęła brać leki przepisane przez psychiatrę, napisała do powodów kolejnego sms – a, w którym wyjaśniła, że poprzednie sms – y pisała pod wpływem silnych przeżyć i to się więcej nie powtórzy.

Powód zeznał, że treść informacji, które otrzymywał od pozwanej, wywołały u niego poczucie zagrożenia i lęku. Powód obawiał się dzwonka do drzwi, żona powoda zaczęła mieć problemy zdrowotne.

W kontekście przytoczonych okoliczności, Sąd uznał, iż żądanie powoda w zakresie żądania przeproszenia jest zasadne, przy czym Sąd nie uwzględnił żądania odnoszącego się o przeproszenie za obelgi, które nie padły w żadnym sms – ie kierowanym do powoda. Zdaniem Sądu, negatywny wydźwięk wysyłanych sms – ów i użycie różnych pejoratywnych sformułowań nie dowodzi o użyciu wobec powoda słów, które mogłyby zostać uznane za obelżywe.

W tym zakresie Sąd jako zbędny uznał wniosek pozwanych o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego językoznawcy, który miałby ocenić treść wiadomości sms pod kątem czy ich charakter narusza dobra osobiste, ponieważ ocena treści sms – ów nie wymaga wiadomości specjalistycznych, a ocena prawna nie leży w kompetencji biegłego.

Wiadomość tekstowa sms, w którym pozwana zarzuciła powodowi, że są winni śmierci jej ojca została wysłana także do powódki A. E..

W tej wiadomości pozwana zarzuciła powodowi, że są podłymi ludźmi, wręcz potworami, że nie życzy sobie ich rodziny na pogrzebie ojca, że zabili uczciwego człowieka, mają krew na rękach.

Zdaniem Sądu zarzuty te naruszyły także dobra osobiste powódki w postaci dobrego imienia i godności osobistej, wywołały u niej strach i niepewność. Powódka uważała, że o zarzutach wobec jej rodziny jest informowana córka.

Powódka nie wiedziała co ma robić, czuła się bezradna. Pozwana po kilku dniach wysłała sms, w którym wyjaśniła, że jej wcześniejsze słowa padły w emocjach i to się więcej nie powtórzy.

Sąd uznał, iż żądanie powódki w zakresie przeproszenia jest zasadne, przy czym Sąd nie uwzględnił żądania odnoszącego się o przeproszenie za obelgi, które nie zostały użyte w sms – ie wysłanym do powódki. Zdaniem Sądu, przytoczona wiadomość tekstowa ma wydźwięk negatywny, jednak wbrew stanowisku strony powodowej, pozwana nie „obrzuca” powódki obelgami.

Kolejne żądanie pozwu o charakterze niemajątkowym dotyczyło pozwanego K. T., który wysłał jednego sms – a do męża powódki A. E.. W wysłanej wiadomości pozwany insynuuje, że powódka dopuściła się zdrady małżeńskiej, a jej postępowanie może dowodzić, że jest chora psychicznie. Treść całej wiadomości stawia powódkę w niekorzystnym świetle, pozwany obwinia powódkę o zniszczenie więzi rodzinnych, o mściwość.

Z zeznań świadka E. E., męża powódki wynika, że kiedy pokazał żonie otrzymanego sms – a, było jej przykro, przeżywała całą sytuację, starając się nie okazywać emocji.

W ocenie Sądu zarzuty pod adresem powódki, zawarte w spornym sms – ie autorstwa pozwanego naruszyły dobra osobiste powódki w postaci jej dobrego imienia i godności osobistej. Wobec powyższego Sąd uwzględnił żądanie powódki przeproszenia jej przez pozwanego, w sposób wskazany w pozwie, przy czym Sąd nie uznał, aby wiadomość wysłana przez pozwanego zawierała słowa obelżywe, dlatego też w tym zakresie tekst przeproszenia został przez Sąd skorygowany.

Zdaniem Sądu, treść i forma przeprosin jest adekwatna do dobra osobistego podlegającego ochronie i rekompensuje krzywdy doznane przez powodów.

Przechodząc zaś do żądania zadośćuczynienia, wskazać należy, że podstawowym kryterium zasądzenia zadośćuczynienia pozostaje rozmiar i intensywność doznanej krzywdy ocenianej według miar zobiektywizowanych, stopień negatywnych konsekwencji dla pokrzywdzonego wynikających z dokonanego naruszenia dobra osobistego, w tym także niewymiernych majątkowo, np. utrata dobrego imienia. Jedną z istotnych przesłanek oceny jest także stopień zawinienia po stronie sprawcy naruszenia. Zadośćuczynienie jest bowiem sposobem naprawienia krzywdy rozumianej jako negatywne uczucia przeżywane w związku z naruszeniem dobra osobistego.

Niepokój, nerwowość, poczucie zagrożenia, czy też ogólnie ujęte cierpienia psychiczne związane z zachowaniem pozwanych, skutkowały wystąpieniem u powodów krzywdy.

Zdaniem Sądu okoliczności faktyczne sprawy wskazują, iż adekwatną kwotą rekompensującą doznaną przez powoda A. P. krzywdę, będącą następstwem otrzymywanych od pozwanej M. T. wiadomości będzie suma 2.500 zł. Kwota ta uwzględnia sposób działania pozwanej, okres czasu, w którym były naruszane dobra osobiste powoda, pozostając odpowiednią do rozmiaru doznanych naruszeń. Jednocześnie nie jest to suma wygórowana, zwłaszcza z perspektywy pozwanej, która prowadzi działalność gospodarczą uzyskując miesięczne dochody rzędu 20.000 zł.

Powód, po otrzymaniu od pozwanej sms – ów w grudniu 2019 roku stał się nerwowy, obawiał się otworzyć skrzynki na listy, a kolejny sms wysłany w marcu 2020 roku, w którym został oskarżony o śmierć brata, spotęgował poczucie zagrożenia i wywołał kolejny stres. Powód zaczął mieć obawy, czy nie zostaną stworzone jakieś dokumenty obciążające go, a żona powoda zaczęła mieć problemy zdrowotne.

W odniesieniu do krzywdy doznanej przez powódkę A. E., Sąd również uznał, że adekwatną kwotą rekompensującą doznaną przez powódkę krzywdę, będzie suma 2.500 zł od każdego z pozwanych.

Powódka miała wiedzę o sms – ach otrzymywanych wcześniej przez ojca, a sama otrzymała sms – a w marcu 2020 roku, w którym również ona została posądzona o śmierć ojca pozwanej. Taki zarzut, w kontekście treści całej

wiadomości otrzymanej od pozwanej spowodował u powódki lęk i poczucie zagrożenia, powódka nie wiedziała co ma robić.

Początkowo, po otrzymaniu od pozwanej sms – ów, powodowie nie podjęli żadnych kroków prawnych, jednak w maju 2020 roku mąż powódki otrzymał od pozwanego K. T. wiadomość sms, w której pozwany insynuuje powódce chorobę psychiczną, zdradę małżeńską i zarzuca jej mściwość.

Powódka, kiedy została poinformowana przez męża o treści powyższego sms – a, ponownie zaczęła przeżywać całą sytuację, była zmartwiona, a jej mąż nie chciał wracać do sytuacji konfliktowych, które zostały między małżonkami wyjaśnione.

Zdaniem Sądu, zachowanie pozwanych wobec powódki, stawiane jej zarzuty, a także doznana przez powódkę krzywda uzasadniają zasądzenie na jej rzecz od każdego z pozwanych kwoty 2.500 zł. Jednocześnie Sąd miał na uwadze sytuację materialną pozwanych, którzy prowadzą odrębne działalności gospodarcze, uzyskując znaczne dochody.

W ocenie Sądu przepis art. 448 k.c. uprawnia tego, czyje dobro osobiste zostało naruszone do żądania odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego lub do żądania odpowiedniej sumy na cel społeczny. Przepis ten nie pozwala zatem na kumulatywne dochodzenie powyższych roszczeń pieniężnych. W kontekście powyższego Sąd uwzględnił częściowo żądanie powodów w zakresie dochodzonego zadośćuczynienia, nie znajdując jednocześnie podstaw do uwzględnienia żądania pieniężnego na cel społeczny. Zdaniem Sądu wysłane przez pozwanych sms – y dotyczyły bezpośrednio powodów, nie dotarły do szerszego kręgu odbiorców, dlatego też Sąd uznał za zasadne, aby to powodowie otrzymali określone kwoty tytułem zadośćuczynienia.

Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że w trakcie trwania postępowania, pozwani przeprosili powodów, pozwana tłumaczyła treść sms- a swoim złym stanem emocjonalnym po śmierci ojca, dlatego też w ocenie Sądu uwzględnienie żądania majątkowego w wyższej kwocie nie było uzasadnione.

Odnosząc się do pozostałych żądań powodów, Sąd nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia. Mianowicie żądanie powoda wobec pozwanej M. T., zachowania umiaru w kontaktach z powodem, podobnie jak i żądanie zaprzestania używania nieprawdziwych informacji o powodzie nie znajdują uzasadnienia. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że od maja 2020 roku strony nie mają ze sobą kontaktów, poza sprawą sądową, od tego czasu powodowie nie otrzymują od pozwanych żadnych wiadomości, czy to wysłanych w formie sms – ów, czy też kierowanych osobiście, dlatego też żądanie powoda w tym zakresie nie znajduje żadnego uzasadnienia.

W ocenie Sądu powód nie wykazał również, aby korespondencja mailowa, załączona w toku sprawy, a nadesłana do pracodawcy powoda (k. 143, 144), została wysłana przez pozwaną, poza tym z nadesłanego maila w żaden sposób nie wynika, aby została naruszona renoma prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej. Dostęp do skrzynki mailowej, z której została wysłana korespondencja miały różne osoby, dlatego też brak jest podstaw do przypisywania autorstwa wysłanej wiadomości pozwanej M. T..

Zdaniem Sądu również żądania powódki A. E. w zakresie nakazania pozwanym zachowania umiaru w kontaktach z powódką oraz zaprzestania formułowania nieprawdziwych informacji o powódce nie znajdują uzasadnienia.

Jak już wskazano wcześniej, od maja 2020 roku, pozwani nie wysyłają do powodów żadnych informacji, dlatego też powyższe żądanie pozbawione jest podstaw.

Z powołanych przyczyn i na mocy przepisów art. 24 k.c. i art. 448 k.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1, 2, 4, 5, 6 i 7 wyroku. W pozostałym zaś zakresie Sąd powództwo oddalił jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów.

Powództwo zostało uwzględnione w zakresie żądania niemajątkowego i częściowo w zakresie żądania zasądzenia zadośćuczynienia. Sąd obciążył pozwaną M. T. połową opłaty sądowej uiszczonej przez powoda A. P. i oboje pozwanych

M. T. i K. T. połową opłaty sądowej uiszczonej przez powódkę A. E.. Koszty procesu – koszty zastępstwa procesowego
Sąd zniósł wzajemnie między stronami.

SSO Alina Gąsior